

Tillsynsmöte 4.12.2025

Program

9.00–9.05

Mötet öppnas

Byråchef Maija Vartiainen

Det riskbaserade tillsynsuniversumet

tillsynschef Ilkka Nummelin

9.25–9.55

Särskilda teman och fokus inom den fortlöpande tillsynen 2025

senior övervakare Annika Lindlöf och ledande övervakare Tiina Granlund

9.55–10.15

Observationer inom förhindrande av penningtvätt och

sanktionsefterlevnad

byråchef Pekka Vasara

10.15–11.15

Solvens II-ändringar: proportionalitetsramen, företagsstyrningssystem

och solvensberäkning

jurist Milla Mustamäki och senior matematiker Iiro Marttila

11.15–11.30

Paus (15 min.)

11.30–11.45

Aktuellt inom uppförandetillsynen

senior övervakare Alekski Koivunen

11.45–12.15

Uppskjutna skatter och beräkningen av deras förlusttäckningskapacitet

ledande matematiker Toni Blomster

12.15

Mötet avslutas

Det riskbaserade tillsynsuniversumet

tillsynschef, Ilkka Nummelin

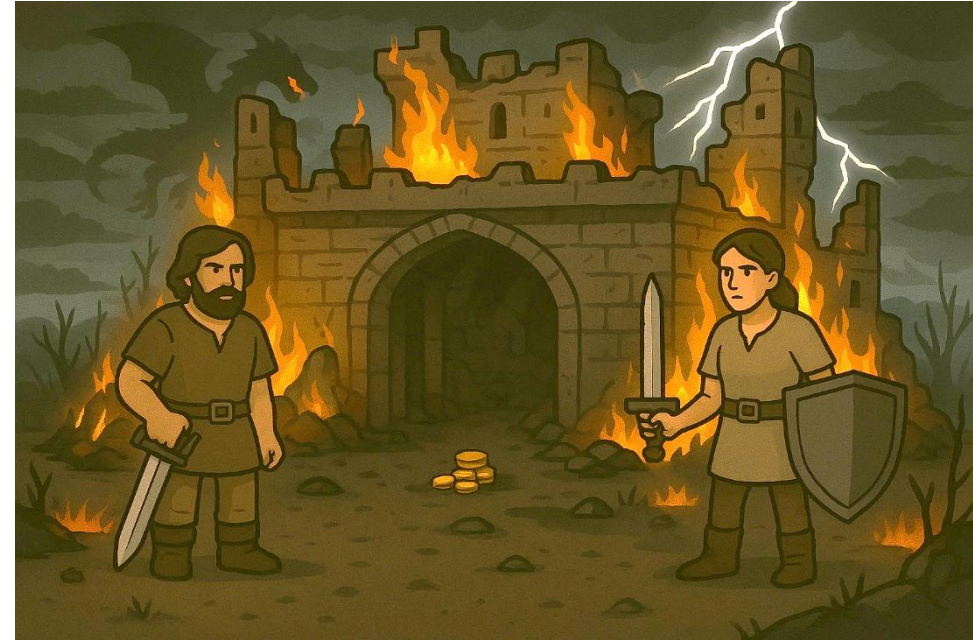
Innehåll

- Vad är Finansinspektionens tillsyn och vad inte?
- Tillsynen är alltid riskbaserad
- Planerad tillsyn respektive reaktiv tillsyn
- Tillsynsuniversium (planerad tillsyn)
- Tillsynen 2026

Vad är Finansinspektionens tillsyn och vad inte?

- Bolaget ansvarar för att säkerställa att dess verksamhet fortlöpande uppfyller kraven i lagstiftningen.
- Bolaget kan för Finansinspektionen informera och presentera ett projekt eller ett ärende som det anser vara viktigt. Trots informationen ansvarar bolaget alltid själv för att dess verksamhet följer lagen.
- Finansinspektionen kan ge ett förhandsgodkännande/samtycke till en åtgärd endast om det uttryckligen har föreskrivits om den i lag.
- Till övriga delar sker Finansinspektionens tillsyn i huvudak i efterhand.
- Inom tillsynen strävar man i första hand efter att säkerställa att bolaget själv har organiserat och ordnat sin verksamhet så att beslutsfattande, ledarskap, internkontroll och riskhanteringssystemet i tillräcklig grad identifierar, bedömer och hanterar de risker som orsakas av bolagets affärsverksamhet (även framåtblickande).

”Målet med vår tillsyn är en stabil verksamhet och tryggheten av de försäkrades förmåner”

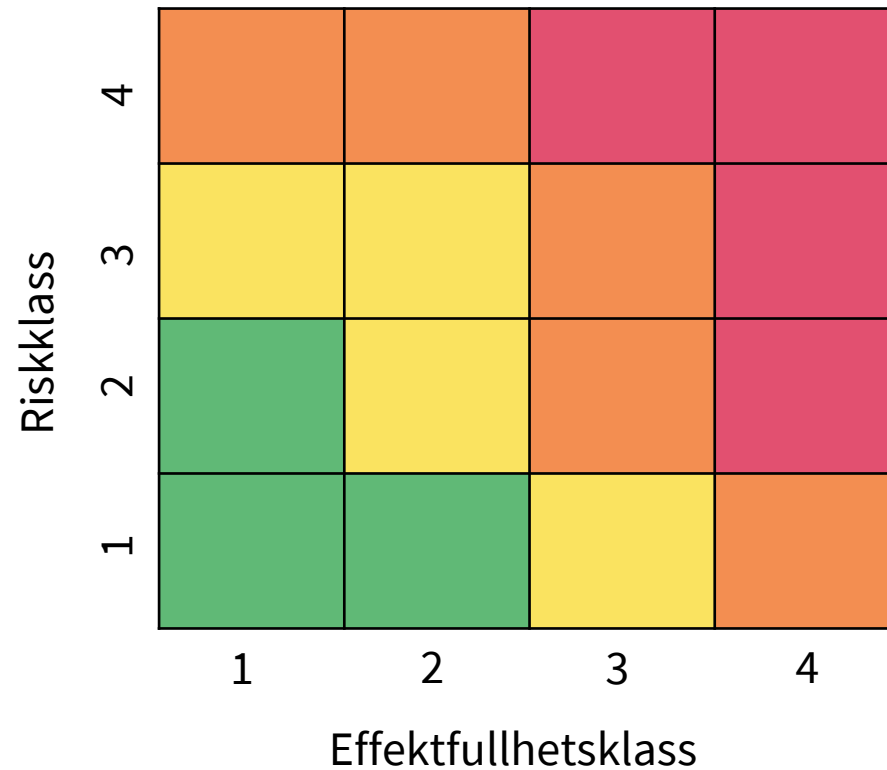

Bilderna har skapats med hjälp av AI.

Tillsynen är alltid riskbaserad

- I skade- och livförsäkringsbolagen är tillsynen riskbaserad och den tillsynskategori som fastställts för varje företag under tillsyn styr tillsynens intensitet på högre nivå.
 - Tillsynskategoriernas lämplighet och ändringsbehoven utvärderas regelbundet.
- Tillsynskategorin för varje företag under tillsyn (1–4) utgörs av effektfullhets- och riskklasser (=matris).
- Effektfullhetsklassen (1–4) fastställs på basis av kvantitativa och kvalitativa faktorer
 - Bl.a. marknadsandel inom sektorn eller försäkringsklassen, gruppstruktur, gränsöverskridande verksamhet
- Även riskklasserna (1–4) fastställs på basis av kvantitativa och kvalitativa faktorer:
 - Nyckeltal: Solvensgraden, minimikapitalkrav, totalkostnadsprocent, kostnadskvot, förändring i premieinkomsten, andelen ny premieinkomst, avkastning på totalt kapital
 - Övriga: bolagsstyrning (observationer om bolagsstyrningssystemet) och uppförandetillsyn.

Tillsynskategorimatrix

Tillsynskategori IV

Tillsynskategori III

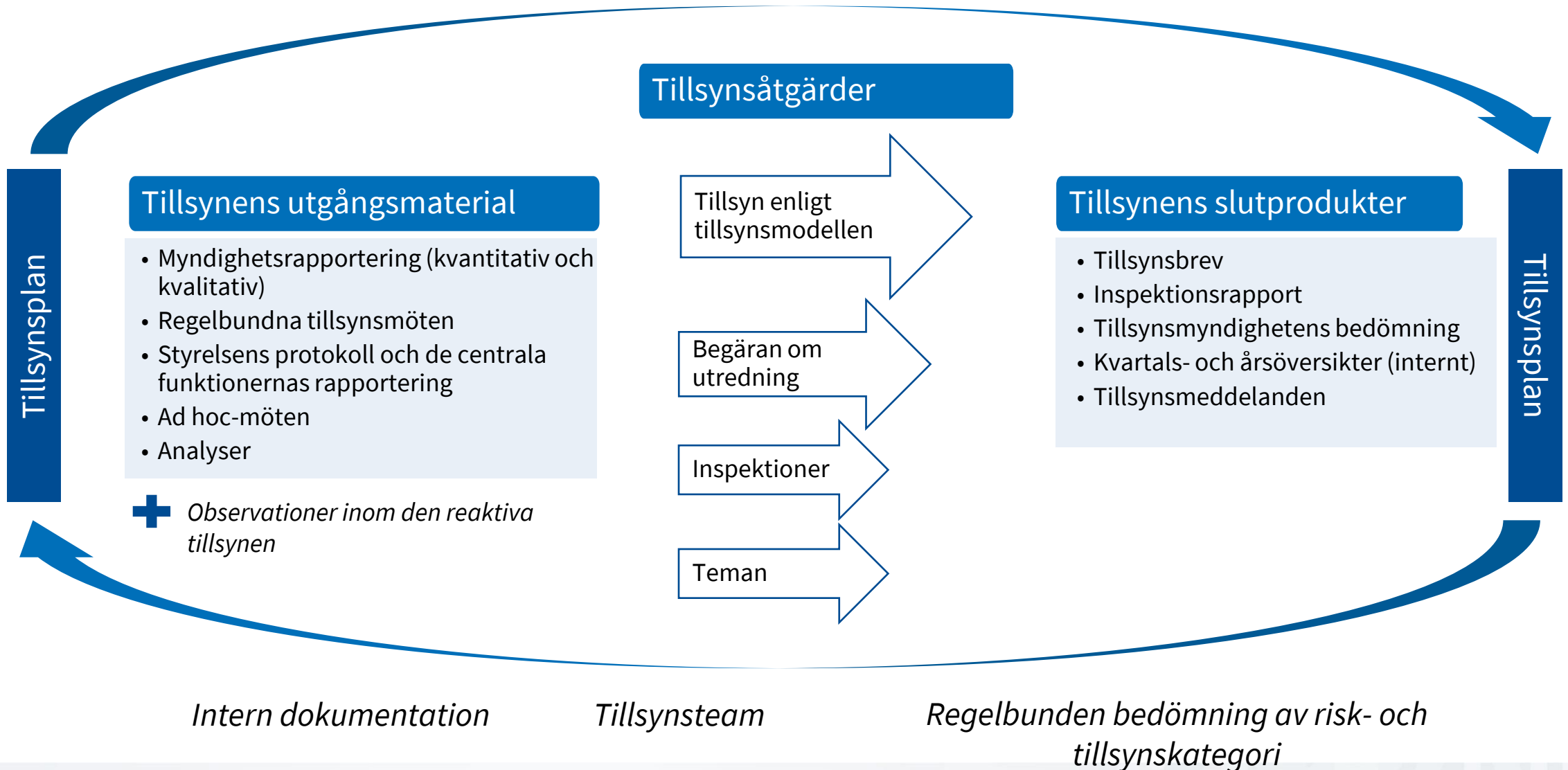
Tillsynskategori II

Tillsynskategori I

Planerad tillsyn respektive reaktiv tillsyn

- Tillsynen kan indelas i planerad tillsyn och reaktiv tillsyn.
 - Med planerad tillsyn avses på förhand fastställda tillsynsåtgärder som riktas till företaget under tillsyn.
 - Med reaktiv tillsyn avses ansökningar, meddelanden och andra tillsynsåtgärder som identifieras separat i lagen.
- Den planerade tillsynen grundar sig på en tillsynsplan som uppgörs för varje företag under tillsyn, och som innehåller alla de tillsynsåtgärder som riktas till företaget under året.
 - Tillsynskategorin bestämmer den planerade tillsynens intensitet.
 - Om det riskbaserat anses motiverat eller situationen annars så kräver, kan man avvika från tillsynsplanen.

Tillsynsuniversium (planerad tillsyn)

Tillsynen 2026

- Grupptillsynen fortsättningsvis i tillsynsfokus
 - Bolagsstyrningssystem, risker och rapportering
- Risk- och solvensbedömningens omfattning och utnyttjningsbarhet
- Inspektioner och tematiska bedömningar (fastställs officiellt på Finansinspektionens webbplats)
 - Inspektioner: System för produktgodkännande (POG), internkontroll och ICT-risker
 - Tematisk bedömning: Organisering av och resurstilldelning för centrala funktioner, antaganden om framtida förvaltningsåtgärder samt beräkning av LAC TP, Private capital (equity och credit), ordnandet av myndighetsrapporteringen och kvalitetssäkring.
- Tillsyn av ESG-risker
- Inverkan av regeländringarna i Solvens II och IRRD på tillsynen

Särskilda teman och fokus i den fortlöpande tillsynen 2025

Senior övervakare Annika Lindlöf och ledande övervakare Tiina Granlund

Tematisk bedömning om räckvidden av internkontrollen av värderingen av tillgångar och skulder i skade- och livförsäkringsbolag

senior övervakare Annika Lindlöf

Inledning

- Finansinspektionen kartlade läget för internkontrollen av tillgångar och skulder i skade- och livförsäkringsbolag.
- Målet var att utreda hur skade- och livförsäkringsbolag har upprättat internkontrollen av värderingen av tillgångar och skulder och att analysera effektiviteten i bolagens system och kontroller samt omfattningen av den tillhörande dokumentationen.
- Den tematiska bedömningen genomfördes med en enkät, i vilken 22 försäkringsbolag deltog.
- Av svaren framgår betydande skillnader och brister i bolagens internkontroll av värderingen av tillgångar och skulder.
- De främsta bristerna gäller genomförandet och räckvidden av internkontrollen, kvaliteten på dokumentationen och bedömningen av resursernas tillräcklighet.

Genomförandet och räckvidden av internkontrollen

Effektiva system och kontroller garanterar att de skattningar som ligger till grund för värderingen av bolagets tillgångar och skulder är tillförlitliga och lämpliga

God praxis:

- Riskhanterings- och aktuariefunktionerna genomför en regelbunden kontroll av processerna för värdering av tillgångar och skulder.
- Compliancefunktionens inspektionsplan omfattar även processerna för värdering av tillgångar och skulder.
- Tydlig avgränsning av tillsynsåtgärderna och bra ingångsdata stöder tillsynen.
- Tillräckligheten av tjänsteleverantörens riskhanterings- och internkontrollsystem övervakas ändamålsenligt i samband med utläggning.

De mest typiska observationerna:

- Den årliga revisionen räknas som en del av bolagets egen internkontroll.
- Compliancefunktionen riktar inte inspektioner till detta delområde.
- Helhetsbilden av hur bolagen ordnat internkontrollen förblev oklar.

Kvaliteten på dokumentationen av internkontrollen

Uttömmande anvisningar och system tjänar som garanti för genomförandet

God praxis:

- Tydlig och tillräckligt detaljerad dokumentation över systemens egenskaper, källorna till ingångsdata, ansvariga personer och deras uppgifter samt valideringskriterierna och tidtabellen för valideringen.
- En allmän åtgärdsplan för korrigerande av eventuella observerade brister ingår i dokumentationen.

De mest typiska observationerna:

- Helhetsbilden av systemen förblev bristfällig.
- Dokumentationen beskriver inte tillräckligt detaljerat de tillämpade systemens egenskaper, källorna till ingångsdata, ansvariga personer och deras uppgifter. Valideringskriterier och -tidtabell framgår inte heller.
- Det redogörs inte för alla processer och förfaranden i styrdokument eller instruktioner, eller så är de alltför allmänt formulerade.

Bedömning av om den interna kontrollen har tillräckliga resurser

Uppgiftsbeskrivningar stöder bedömningen av resursernas tillräcklighet

God praxis:

- Förutom bedömningen av den kvantitativa och kvalitativa tillräckligheten av de personresurser som deltar i värderingen av tillgångar och skulder, bedömer bolagen även resursbehovet inom hela den funktion dit resurserna hör.
- Tydligt definierade och dokumenterade uppgiftsbeskrivningar och ansvarsområden främjar resursbedömningen.

De mest typiska observationerna:

- Det har inte gjorts någon separat bedömning av den kvantitativa och kvalitativa tillräckligheten av de resurser som deltar i värdering av tillgångar och skulder.
- Det finns inga definierade kriterier för bedömning av resursernas kvantitativa och/eller kvalitativa tillräcklighet.
- Tydligt definierade och dokumenterade arbetsbeskrivningar och ansvarsområden saknas.
- Det saknas systematisk rapportering till styrelsen om resursernas kvantitativa och kvalitativa tillräcklighet.

Kontrollen av alternativa värderingsmetoder saknas

Alternativa värderingsmetoder ska också vara föremål för kontroll

God praxis:

- Alternativa värderingsmetoder och tillhörande dokumentation är med jämna intervall föremål för inspektioner, tillsynsåtgärder, kontroller och översyn.

De mest typiska observationerna:

- Alternativa värderingsmetoder är inte föremål för kontroll.

Försäkringsgruppernas företagsstyrningssystem i tillsynsfokus

ledande övervakare Tiina Granlund

Tillsynen över gruppernas företagsstyrningssystem som en del av den skärpta grupptillsynen

- I regleringen av försäkringsbolag finns ett flertal skyldigheter som uttryckligen gäller grupper av försäkrings-företag.
- På våren 2025 bedömde Finansinspektionen hur grupperna ordnat företagsstyrningssystemen och särskilt hur de centrala funktionerna är ordnade på gruppnivå.
 - I grupptillsynen lyfte man särskilt fram synpunkter på gruppernas företagsstyrningssystem samt på gruppinterna transaktioner och utläggning.
 - Tillsynsmeddelande 12.08.2025–49/2025:
[Försäkringsgruppernas företagsstyrningssystem i tillsynsfokus: kartläggningen lyfte fram ett flertal utvecklingsobjekt](#)
- Bedömningen byggde på:
 - de regelbundna tillsynsrapporterna för 2023 och 2024 (RSR)
 - observationer som gjorts inom den fortlöpande tillsynen

Kvaliteten på avsnittet om företagsstyrningssystemet i gruppens regelbundna tillsynsrapport bör utvecklas

- Den regelbundna tillsynsrapporten för en grupp omfattas av samma innehållskrav som den regelbundna tillsynsrapporten för enskilda försäkringsföretag.
 - Dessutom ska gruppens rapport innehålla ytterligare information.
- Rapporterna visade att det fanns betydande skillnader mellan grupperna både i fråga om omfattningen av och kvaliteten på informationen om företagsstyrningssystemet.
 - Rapporten ska innehålla alla sådana uppgifter som gör det möjligt för tillsynsmyndigheterna att få en heltäckande bild av gruppens företagsstyrningssystem.
 - Rapporten ska innehålla alla väsentliga uppgifter om företagsstyrningssystemet, inklusive uppgifter om hur kraven på lämplighet och tillförlitlighet iakttas, hur de centrala funktionerna ordnas och fungerar samt arrangemangen för utläggning på entreprenad.
 - Tillsynsrapporten i sig bör innehålla tillräcklig information för att man ska kunna få en heltäckande uppfattning.

Organiseringen av centrala funktioner på gruppnivå bör förbättras

- Det observerades stora skillnader i gruppernas sätt att organisera de centrala funktionerna på gruppnivå samt stora brister när det gäller identifiering och differentiering av roller och uppgifter på gruppnivå.
 - Styrelsen för gruppens moderbolag ska säkerställa att gruppens företagsstyrningssystem är tillräckligt och aktuellt, vilket även omfattar gruppens centrala funktioner.
- Lämplighetsbedömningar om dem som svarar för gruppens centrala funktioner eller anmälan om utläggning av funktioner hade inte alltid inlämnats till Finansinspektionen.
 - Gruppen ska även meddela om betydande ändringar.
- Om centrala funktioner läggs ut på entreprenad inom gruppen, ska det yttersta moderföretaget dokumentera vilka funktioner som är knutna till vilket företag och se till att sådana arrangemang inte har en negativ effekt på utförandet av centrala funktioner på företagsnivå.
 - Det ska särskilt säkerställas att intressekonflikter undviks och att resurstilldelningen är adekvat.

Skiljandet av företagsstyrningssystemen för gruppen och dess försäkringsbolag från varandra bör förbättras

- Enligt gruppernas regelbundna tillsynsrapporter har det inte alltid kunnat säkerställas att det finns en tillräcklig åtskillnad mellan de olika nivåerna i företagsstyrningssystemet.
- Risken ökade till exempel, om
 - det yttersta moderföretaget var ett försäkringsföretag → kan öka risken för att gruppens företagsstyrningssystem sammanflätas med moderföretagets företagsstyrningssystem.
 - ett moderföretag i en grupp agerar som tjänsteleverantör till ett av gruppens försäkringsbolag i ett utläggningsavtal.
 - samma personer ansvarar för eller utför samtidigt uppgifter på både grupp- och försäkrings-bolagsnivå och/eller som tjänsteleverantör i uppdragsavtal.
- Det ankommer på det yttersta moderföretagets styrelse att bedöma och säkerställa fastställandet och uppdelningen av ansvarsområdena för centrala funktioner samt att sörja för en tillräcklig kvantitativ och kvalitativ resurstilldelning.

Gruppernas självvärdering och utvecklingsåtgärder

- Grupperna ska bedöma sitt företagsstyrningssystem och identifiera eventuella utvecklingsbehov i förhållande till de observationer som framkommit vid Finansinspektionens inspektion.
- Gruppens yttersta moderföretag ska regelbundet övervaka och utvärdera sitt företagsstyrningssystem tillräcklighet och effektivitet samt vidta lämpliga åtgärder för att rätta till brister.
 - Det yttersta moderföretagets styrelse bör fastställa omfattningen och frekvensen av den interna bedömningen av företagsstyrningssystemet, med beaktande av verksamhetens art, omfattning och komplexitet i enskilda företag och grupper samt gruppens struktur.
- Finansinspektionen går igenom sina iakttagelser för varje företag under tillsyn som en del av den fortlöpande grupptillsynen.
- Finansinspektionen understryker granskningen av de riskområden som omfattas av grupptillsynen också i sin framtida tillsyn.

Observationer i tillsynen över förhindrande av penningtvätt samt sanktionsefterlevnad

byråchef Pekka Vasara

Miljön för förhindrande av penningtvätt och sanktionsefterlevnad förändras

Sanktionerna bildar ett “regnmoln”

AMLA utstakar målet och målsättningen

FATF fastställer de internationella standarderna
nivå och krav

Finansinspektionen

Penningtvättslagen förändras: Penningtvätsförordningen, AMLA-förordningen, 6:e penningtvätsdirektivet osv.

Revidering av penningtvättslagen/ Fivas utlåtande/några fokus

- **Försäkringsbolagen bör vara skyldiga att anmäla om penningtvätt: ...**
- Finansinspektionen anser det vara viktigt att hela försäkringssektorn fortsättningsvis omfattas av sanktionsregleringen och regleringen om nationella frysningsbeslut.
- För att skyldigheterna i dessa bestämmelser ska uppfyllas förutsätts även att försäkrings-bolag och arbetspensionsbolag genomför kundkontroll och att de även har effektiva policyer, förfaranden och internkontroll samt tillräckliga riskhanteringsmetoder.
- Kundkontroll är fortfarande av betydelse för att bekämpa ekonomisk brottslighet/grå ekonomi osv.
- Skulle riskerna försvinna helt, om penningtvättsregleringen upphörde?

Utgångsdata

- Förebyggandet av penningtvätt sker riskbaserat. En viktig datakälla är den årliga rapporteringen om risken för penningtvätt (RA)
- I strategin för förhindrande av penningtvätt bedöms risken i både livförsäkrings- och skadeförsäkringssektorn vara ganska betydande (riskklass 2)
- Bolag som ska lämna in en RA-rapport: antalet skade- och livförsäkringsbolag
 - 34 skadeförsäkringsbolag (ingen utländsk filial)
 - 8 livförsäkringsbolag (ingen utländsk filial)
- Det centrala innehållet gäller hanteringsmetoderna, men rapporten grundar sig på självutvärderingar!

Bedömning av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism inom livförsäkringssektorn 2025

- Finansinspektionen publicerade 17.6.2025 en sammanfattning av den sektorspecifika bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i de livförsäkringsbolag som den utövar tillsyn över.
 - Den föregående riskbedömningen gjordes i december 2020
- Risken för både penningtvätt och finansiering av terrorism bedömdes vara **ganska betydande** (2) inom livförsäkringssektorn som helhet, dvs. på näst lägsta nivå på den fyrgradiga skalan.
- OBS! Det har inte gjorts någon sektorspecifik riskbedömning inom skadeförsäkrings-sektorn.

Bedömning av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism inom livförsäkringssektorn 2025

Risknivån för produkter och tjänster

- inom livförsäkringssektorn som helhet har bedömts vara på nivå **ganska betydande (2)**.
 - sparlivförsäkringar som är avsedda som placerings- och sparprodukter samt kapitaliseringsavtal höjer risken för penningtvätt och finansiering av terrorism inom sektorn.
- risken i anslutning till geografisk etablering har bedömts vara **mindre betydande (1)**
- kundrisken har bedömts vara **mindre betydande (1)**
- risken förknippad med distributionskanalen har bedömts vara **betydande (3)**
 - Det stora antalet ombud ökar risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bedömning av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism inom livförsäkringssektorn 2025 – riskhanteringen behöver utvecklas

- Små resurser inom bolagens funktioner för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism kan försvaga riskhanteringen.
- Kundkontroll
 - det förekommer dröjsmål i uppdateringen av uppgifter om kundkontroll > icke uppdaterade uppgifter höjer risken
 - utläggning eller användning av tredjepart inom kundkontrollen höjer risken > riskhanteringen får en framhävd roll
- Stora skillnader inom sektorn i upptäckandet av tvivelaktiga transaktioner samt i andelen anmälningar till Centralen för utredning av penningtvätt
- Finansinspektionen uppmanar livförsäkringsbolagen att säkerställa att de har tillräckliga och tillräckligt effektiva hanteringsmetoder för att minska och hantera identifierade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Några fokus som gäller sanktioner

- Preliminär uppgift för 2024 om Finansinspektionens bedömning av sanktionsrisken: både inom skadeförsäkrings- och livförsäkringssektorn betraktas risken vara **betydande (3) -> ganska betydande (2)**
- Riskbedömningen ska också omfatta sanktionsrisken
- Screening av kundkretsen mot sanktionslistorna
- Lagstadgade försäkringar versus sanktioner
 - Möjlighet att ansöka om undantagstillstånd för EU:s sanktioner och ”comfort letter” för sanktioner från tredjeländer

Ändringar i Solvens II: proportionalitetsramen, bolagsstyrningssystemet och solvensberäkningen

ledande jurist Milla Mustamäki och senior matematiker Iiro Marttila

Allmän översikt och ändringarnas tidtabell

Ändringar i EU:s viktigaste regelverk för försäkringsbranschen

- Solvens II-ändringsdirektivet trädde i kraft 29.1.2025 och det börjar tillämpas 30.1.2027.
- Medlemsstaterna ska införliva direktivet som en del av den nationella lagstiftningen senast 29.1.2027.
 - Verkställandet av direktivet förutsätter ändringar i bl.a. lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.
 - Även de förordningar som getts med stöd av lagen om försäkringsbolag ändras.
- Solvens II-ändringsdirektivet förutsätter även ändringar i kommissionens delegerade förordning (EU/2015/35).
- Eiopa har mandat att utfärda regelverk på lägre nivå som kompletterar direktivet.
- Finansinspektionen deltar i den nationella lagberedningen samt i arbetet vid Eiopa genom att understryka frågor som är särskilt viktiga för tillsynen.

Det nationella verkställandet av direktivet framskrider enligt tidtabell

- Social- och hälsovårdsministeriet bereder lagändringarna som det nationella verkställandet av direktivet förutsätter.
- Utkast till regeringsproposition är för närvarande på remiss i utlåtande.fi.
 - Yttrandetiden går ut 14.1.2026.
- Regeringens proposition kommer att överlämnas till riksdagen på våren.
- Lagändringarna träder i huvudsak i kraft från den tidpunkt när direktivet ska börja tillämpas.
 - Tillsynsmyndigheten har emellertid fullmakt att redan från 1.7.2026 ge sitt godkännande för tillämpning av volatilitetsjustering och infasningsmekanismen för räntesatser.

Kommissionens delegerade förordning, som ska tillämpas som sådan, ändras till motsvarande delar

- Komissionen har publicerat ändringar i delegerade förordningen (EU/2015/35), som ska tillämpas som sådan och som kompletterar Solvens II-direktivet.
- Ändringarna i förordningen väntar på rådets och parlamentets godkännande, samt på att bli publicerade i EU:s officiella tidning.
 - Kommer uppskattningsvis att publiceras H1/2026.
- Tillämpningen börjar samtidigt med att Solvens II-ändringsdirektivet träder i kraft, dvs. 30.7.2027.
- Som en nyhet i den delegerade förordningen föreskrivs bl.a. om noggrannare förutsättningar för användning av proportionalitetsåtgärder för andra än små och icke-komplexa försäkringsbolag.
- Ändringar bl.a. i beräkningen av riskmarginalen och kapitalkraven, lägesrapporten om solvens och finansiell ställning samt i den regelbundna tillsynsrapporteringen.
- Ändringarna i den delegerade förordningen ansluter sig i huvudsak till SII-ändringsdirektivet, men delvis även till kommissionens mål som gäller spar- och investeringsunionen.
- Grundar sig på Eiopas synpunkter på behovet av ändringar i den delegerade förordningen, men delvis går ändringarna betydligt längre än vad Eiopa rekommenderade i sina konsultationer.

Regleringen på lägre nivå kompletterar regleringen på första och andra nivå

- Solvens II-ändringsdirektivet innehåller flera mandat för Eiopa att utfärda tekniska tillsynsstandarder, konsultationer och riktlinjer.
 - En del är helt nya, men det görs även uppdateringar i gällande helheter.
- I sitt arbete har Eiopa strävat efter en så enkel och noggrant avgränsad reglering som möjligt.
- Kommissionen har därtill som mål att minska regleringen med en fjärdedel
 - På kommissionens lista över regelverk som inte prioriteras finns även reglering om Solvens II-ändringarna på längre nivå
 - Det kommer inte att ges regelverk som inte prioriteras under de närmaste åren, eventuellt senare?
- Eiopa informerar om konsultationer och godkännande av regleringshelheter.
- Finansinspektionen publicerar ett tillsynsmeddelande om Eiopas riktlinjer i samband med den så kallade Följ och förklara (Comply or Explain)-processen.

Ny proportionalitetsram

Genom Solvens-II-direktivet skapas en ny proportionalitetsram

- Ett av de viktigaste målen med Solvens II-ändringsdirektivet är att stärka proportionalitetsprincipen.
- I direktivet införs ett nytt begrepp, dvs. litet och icke-komplext försäkringsföretag.
 - Försäkringsbolag som uppfyller förutsättningarna i lagen kan genom en anmälan till tillsynsmyndigheten aktivera alla proportionalitetsåtgärder tillåtna för små och icke-komplexa företag.
- Andra än små och icke-komplexa företag kan under vissa förutsättningar aktivera en eller flera proportionalitetsåtgärder.
- I samband med att direktivet verkställs har man nationellt beslutat att begreppet *litet försäkringsbolag* inte längre används i lagen om försäkringsbolag.
 - I fortsättningen kan de utnyttja samma lättnader som små och icke-komplexa försäkringsbolag.
- Proportionalitetsprincipen är i huvudsak oförändrad.

Proportionalitetsåtgärder förekommer i följande bestämmelser i lagen om försäkringsbolag

Bedömningen av de skriftliga verksamhetsprinciperna som gäller företagsstyrningssystemet behöver inte göras lika ofta som tidigare (6 kap. 8 § i FBL).

Undantag i bestämmelsen om centrala funktioners oberoende (6 kap. 9 a § i FBL).

Befrielse från att utarbeta en plan för hanteringen av likviditetsrisker (6 kap. 10 b § i FBL)

Befrielse från ytterligare utvärderingar av makroekonomisk stabilitet i ORSA (6 kap. 12 § i FBL).

ORSA endast vartannat år samt utan dröjsmål ifall det har skett en väsentlig förändring av bolagets riskprofil (6 kap. 12 a § i FBL)

Befrielse från att redogöra för klimatförändringsscenarier (6 kap. 12 c § i FBL).

Den fortlöpande granskningen under räkenskapsperioden som utförs av en revisor behöver inte omfatta värdering av tillgångar och skulder enligt 10 kap.; gäller endast små och icke-komplexa försäkringsbolag (7 kap. 6 § i FBL)

Lägesrapporten om solvens och finansiell ställning, som består av information riktad till andra yrkesverksamma på marknaden, behöver inte offentliggöras lika ofta som tidigare (8 a kap. 5 § i FBL).

Får göra en försiktig deterministisk värdering av en bästa skattning för livförsäkrings-förpliktelser med optioner och garantier som inte anses väsentliga (10 kap. 10 § i FBL).

Regelbunden tillsynsrapport (RSR) med tre till fem års intervall (25 kap. 3 a § i FBL)

Anmälning- och ansökningsförfarandet i anslutning till proportionalitetsåtgärder

Små och icke-komplexa

1. Ett litet och icke-komplext försäkringsbolag som uppfyller kriterierna kan lämna en anmälan till Finansinspektionen.
 - Som bilaga ska bl.a. fogas en redogörelse för att försäkringsbolaget uppfyller förutsättningarna samt för vilka proportionalitetsåtgärder som försäkringsbolaget avser att tillämpa.
2. Finansinspektionen har **2 mån.** (4 mån.) på sig att samtycka till att försäkringsbolaget klassificeras som ett litet och icke-komplext företag eller att vägra klassificering på de grunder som föreskrivs i lagen.
 - Beslutet ska motiveras.
3. Finansinspektionen kan i de situationer som anges i lagen vägra användning av en viss proportionalitetsåtgärd.

Andra än små och icke-komplexa

1. Andra försäkringsbolag är de som uppfyller kriterierna för ett litet och icke-komplext bolag kan lämna en ansökan till Finansinspektionen om aktivering av ett eller flera proportionalitetsåtgärder.
2. Finansinspektionen ska inom **2 mån.** (4 mån.) besluta om den samtycker till eller avslår bolagets ansökan, eller vägrar aktivering av någon av proportionalitetsåtgärderna i ansökan.
 - Ytterligare begäran om utredning leder till att tidsfristen upphör att löpa.
 - Samtycket kan innehålla villkor.
3. Om försäkringsbolagets riskprofil förändras, kan Finansinspektionen besluta om att ändra eller återkalla samtycket.

Allmänt om klassificeringen av små och icke-komplexa försäkringsbolag

- Bestämmelser om förutsättningarna för klassificering av ett försäkringsbolag som litet och icke-komplext kommer i fortsättningen att finnas i det nya 2 a kap. i lagen om försäkrings-bolag.
- Förutsättningarna är kumulativa, dvs. alla ska vara uppfyllda.
 - Tillsynsmyndigheten har inte prövningsrätt i detta avseende.
- Förutsättningarna ska vara uppfyllda under de två senaste räkenskapsperioderna direkt före klassificering.
 - Om ett försäkringsbolag har fått koncession för mindre än två år sedan, bedöms förutsättningarna utifrån den senaste räkenskapsperioden före klassificeringen.
- Försäkringsbolaget kan inte heller planera sådan strategiska förändringar som skulle medföra att förutsättningarna inte uppfylls i framtiden.
- Dessutom finns det egna villkor för grupper, captivebolag för försäkring och bolag med liten verksamhet.
 - De behandlas inte i denna presentation.
- I lagen föreskrivs även om ovillkorliga hinder för klassificering.

Förutsättningarna för klassificering som ett litet och icke-komplext försäkringsbolag (1/2)

- Då det gäller skade- och livförsäkringsverksamhet finns både sammanfallande och avvikande kriterier.
- För att kunna klassificeras som ett litet och icke-komplext bolag, ska liv- och skadeförsäkringsbolagen direkt före klassificeringen uppfylla följande kriterier under **de två senaste räkenskapsperioderna**:
 1. gruppens årliga tecknade bruttopremieinkomster från affärsverksamhet som bedrivits i en annan EES-stat än grupp tillsynsmyndighetens hemstat är lägre än något av följande:
 - 20 000 000 euro; eller
 - 10 % av gruppens totala årliga tecknade bruttopremieinkomster.
 2. summan av följande uppgår till högst samma som 20 procent av det totala beloppet av investeringar:
 - kapitalkravet för marknadsriskmodulen
 - kapitalkravet för motpartsriskmodulen och som gäller exponeringar mot värdepapperiseringar, derivat, fordringar på förmedlare och andra investeringstillgångar som inte ingår i räntemarginalrisken,
 - alla kapitalkrav som är tillämpliga på investeringar i immateriella tillgångar som inte täcks av marknadsrisk- och motpartsriskmodulerna,
 3. bolagets årliga tecknade bruttopremieinkomster avseende återförsäkringsverksamhet uppgår till högst 50 procent av det totala beloppet av dess årliga tecknade bruttopremieinkomster, och
 4. bolaget uppfyller solvenskapitalkravet.

Förutsättningarna för klassificering som ett litet och icke-komplext försäkringsbolag (2/2)

- Särskilda kriterier för livförsäkringsbolag:
 5. kapitalkravet för bolagets ränterisk uppgår till högst fem procent av de försäkrings-tekniska avsättningarnas bruttobelopp,
 6. bolagets försäkringstekniska avsättningar, utan avdrag för belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, från livförsäkringsverksamhet, överstiger inte 1 000 000 000 euro,
- Särskilda kriterier för skadeförsäkringsbolag:
 5. den genomsnittliga totalkostnadsprocenten för skadeförsäkringsverksamhet efter avdrag för återförsäkring för de tre senaste åren är mindre än 100 procent,
 6. bolagets årliga tecknade bruttopremieinkomster från skadeförsäkringsverksamhet överstiger inte 100 000 000 euro,
 7. summan av de årliga tecknade bruttopremieinkomsterna i klasserna 5–7, 11, 12, 14 och 15 enligt lagen om försäkringsklasser överstiger inte 30 procent av gruppens årliga tecknade premieinkomster för skadeförsäkringsverksamhet.

De allmänna kvantitativa och kvalitativa förutsättningarna för proportionalitetsåtgärder

- I kommissionens delegerade förordning föreskrivs om de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att tillsynsmyndigheten ska kunna godkänna att ett annat än ett litet och icke-komplext bolag aktiverar proportionalitetsåtgärder.
- De allmänna kvantitativa och kvalitativa förutsättningarna är desamma för alla proportionalitetsåtgärder och syftet med dem är att begränsa systemviktiga bolag från att omfattas av proportionalitetsåtgärder.
- De **allmänna kvantitativa förutsättningarna** för proportionalitetsåtgärder är
 - De försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkring högst 12 000 000 000 euro,
 - Bruttopremieinkomsten för skadeförsäkring högst 2 000 000 000 euro, eller
 - Marknadsandelen högst 5 %
- Tillsynsmyndigheten kan undantagsvis samtycka till aktivering av en proportionalitetsåtgärd fastän en viss kvantitativ tröskel skulle överskridas.
- De kvalitativa förutsättningarna för proportionalitetsåtgärder är desamma för alla proportionalitetsåtgärder.
- De **allmänna kvalitativa förutsättningarna** för proportionalitetsåtgärder
 - Bolaget kan hantera alla nuvarande och kommande risker
 - Bolaget är inte föremål för pågående tillsynsåtgärder
 - Bolagets affärsmodell är icke-komplex, produkt-utbudet är hanterbart och investeringarna tillräckligt enkla.

Exempel på särskilda förutsättningar för proportionalitetsåtgärder

Sammanslagning av centrala funktioner

- Tillsynsmyndigheten har inga motiverade olösta farhågor som gäller bolagets företagsstyrningssystem
- De personer som svarar för centrala funktioner har tillräcklig kunskap, kompetens och erfarenhet, och sammanslagningen äventyrar inte deras förmåga att fullgöra sina uppdrag.
- Tillsynsmyndigheten ska vara övertygad om att kostnaderna för åtskilda centrala funktioner skulle vara oproportionella för bolaget.

ORSA vartannat år och utan dröjsmål vid behov

- Tillsynsmyndigheten behöver inte göra tätare bedömningar av bolaget,
- Tillsynsmyndigheten har inga motiverade olösta farhågor som gäller bolagets företagsstyrningssystem,
- Solvenskapitalkravet överskrids med en tillräcklig marginal,
- Uppgifterna i den föregående ORSA har varit tillräckliga,
- Bolaget kan försäkra tillsynsmyndigheten om att en glesare intervall för ORSA inte försvagar bolagets riskhanteringssystem, och
- Bolaget upprätthåller en effektiv process för monitorering av sin riskprofil i händelse av att ORSA behövs trots en glesare inlämningstidtabell, och bolaget har tillräckliga resurser för att lämna in ORSA ad hoc.

Ändringar som gäller företagsstyrningssystemet

I fortsättning definieras gott anseende på lagnivå

- Enligt Solvens II-direktivet ska alla ledamöter i försäkrings- eller återförsäkringsföretagets förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan ha gott anseende och tillsammans ha tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter för att kunna fullgöra sina uppdrag.
 - Enligt direktivet får förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan inte ha dömts för allvarliga eller upprepade brott med anknytning till penningtvätt eller finansiering av terrorism eller andra brott som skulle kunna äventyra deras goda anseende under åtminstone de föregående tio åren.
- Enligt den gällande lagen om försäkringsbolag ska styrelseledamöter och verkställande direktören samt de personer som svarar för centrala funktioner ha gott anseende och de ska ha tillräcklig yrkeskompetens, men den gällande lagen innehåller ingen definition av gott anseende.
- I fortsättningen kommer samma definition i lagen om försäkringsbolag att gälla alla som förutsätts ha ett gott anseende.
- Tillsynsmyndigheten får därtill fullmakt att kräva att en person fräntas styrelsemedlemskap eller ansvaret för centrala funktioner, om kraven på lämplighet och tillförlitlighet inte längre uppfylls.

Endast små preciseringar i definitionen av gott anseende

Enligt Finansinspektionens gällande föreskrifter och anvisningar (6/2015) anses en person ha gott anseende om

- ✓ han eller hon inte dömts till ovillkorligt fängelsestraff under de senaste tio åren.
- ✓ han eller hon inte dömts till villkorligt fängelsestraff eller samhällstjänst under de senaste fem åren
- ✓ han eller hon inte dömts till böter under de senaste tre åren,
- ✓ han eller hon inte fått varning av tillsatt kontrollorgan.

Enligt den nya bestämmelsen i FBL anses en person ha gott anseende som

- ✓ inte genom en lagakraftvunnen dom under de senaste tio åren har dömts till fängelsestraff, eller
- ✓ under de senaste tre åren har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig för uppdraget.
- En person anses dock inte ha gott anseende, om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig.

Preciseringer i de allmänna kraven på företagsstyrning

- Enligt den gällande lagstiftningen ska företagsstyrningssystemet och de skriftliga verksamhetsprinciperna uppdateras och bedömas regelbundet och minst en gång per år.
- I ändringsdirektivet förutsätts att försäkringsbolagets ledning i den årliga interna bedömningen av företagsstyrningssystemet *bedöms med avseende på ändamålsenligheten i dess sammansättning, funktionalitet och förvaltning*.
- Motsvarande precisering införs i 6 kap. 8 § i FBL.

Undantag: Små och icke-komplexa försäkringsbolag och bolag som har erhållit tillsynsmyndighetens samtycke kan utföra bedömningen av de skriftliga verksamhetsprinciperna mer sällan än en gång per år, dock minst vart femte år.

OBS! Bedömningen av företagsstyrningssystemet ska likväl göras varje år. Finansinspektionen förutsätter också att verksamhetsprinciperna bedöms varje år, om det finns en motiverad orsak till det.

I fortsättningen ska bolaget ha principer för styrelsens mångfald

- Enligt ändringsdirektivet ska försäkringsbolag ha verksamhetsprinciper i syfte att främja mångfald i styrelsen.
 - I dessa verksamhetsprinciper ska det fastställas kvantifierbara mål för en jämn könsfördelning.
- Nytt 6 kap. 8 a § i FBL.
- Därtill har Eiopa gett ut nya riktlinjer om verksamhetsprinciper för mångfald.
 - I riktlinjerna preciseras bl.a. begreppet mångfald.
- Enligt riktlinjerna ska bolaget årligen i samband med bedömningen av företagsstyrningssystemet också bedöma uppnåendet av målen för mångfald.
- Enligt riktlinjerna ska bolaget även ha verksamhetsprinciper för att säkerställa personalens mångfald samt för att förebygga diskriminering.
- Obs! Kraven som gäller styrelseledamöternas yrkeskompetens och erfarenhet kommer inte att ändras.

Stärkandet av de centrala funktionernas oberoende

- I direktivet stärks även centrala funktioners oberoende.
- Ett försäkringsbolags riskhanteringsfunktion, funktion för regelefterlevnad, internrevisionsfunktion och aktuariefunktion ska utföras på ett oberoende sätt i förhållande till varandra.
- Ett försäkringsbolag ska utnämna olika personer att svara för dessa centrala funktioner.
- Nytt 6 kap. 9 a § i FBL.

Undantag: I ett litet och icke-komplext försäkringsbolag, eller om ett försäkringsbolag har erhållit Finansinspektionens samtycke, får personer som svarar den aktuella funktionen, med undantag för internrevision, utföra vilket annat uppdrag som helst eller ingå i bolagets ledning, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

- 1) potentiella intressekonflikter hanteras på ett lämpligt sätt, och
- 2) kombinationen av uppdrag för personer som svarar för centrala funktioner eller kombinationen av ett uppdrag med ett medlemskap i ledningen äventyrar inte personens förmåga att fullgöra sina uppdrag.

Bolagen ska utarbeta en plan för hantering av hållbarhetsrisker och hantering av likviditetsrisker

- Plan för hantering av hållbarhetsrisker:
 - Planen ska vara tillräcklig med tanke på arten och omfattningen av bolagets affärsverksamhet
 - Planen ska innehålla åtgärder och kvantifierbara mål, genom vilka man kan bemöta de finansiella risker som på kort, medellång och lång sikt uppstår till följd av hållbarhetsfaktorer.
 - Planens kvantitativa mål ska publiceras årligen.
 - Om sådan hållbarhetsrapportering som avses i 7 kap. i bokföringslagen tillämpas på bolaget, ska planen vara förenlig med de planer som avses i den (7 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten i bokföringslagen).
- Plan för hantering av likviditetsrisker:
 - Det ska göras en likviditetsanalys **på kort sikt**, där inkommande och utgående kassaflöden beräknas i förhållande till bolagets tillgångar och skulder
 - På Finansinspektionens begäran ska planen även omfatta ett **medellångt och ett långt tidsperspektiv**.
 - Bolagen ska utveckla och uppdatera en uppsättning likviditetsriskindikatorer för att identifiera, övervaka och hantera eventuella situationer med likviditetsstress.

Undantag: Små och icke-komplexa försäkringsbolag och bolag som har erhållit Finansinspektionens samtycke behöver inte utarbeta en plan för hantering av likviditetsrisker.

Makrotillsyn som en del av risk- och solvensbedömningen samt investeringsstrategi

- Som en del av risk- och solvensbedömningen (6 kap. 12 § i FBL) samt besluten om investeringsstrategin (6 kap. 20 f § i FBL)
 1. Bedömning av den makroekonomiska situationen och den makroekonomiska utvecklingen.
 - med tanke på arten av försäkringsbolagets risker och arten och omfattningen av bolagets verksamhet.
 2. På Finansinspektionens motiverade begäran ska bedömas:
 - a. förhållanden som är oroande ur makrotillsynssynpunkt och som kan påverka försäkringsbolagets riskprofil, godkända risktoleransgränser, affärsstrategi, försäkringsverksamhet eller investeringsbeslut och bolagets totala solvensbehov,
 - Förhållanden som är oroande är bl.a. rimliga ogynnsamma framtidsscenarier och risker som rör kreditcykeln och konjunktur nedgångar, flockbeteende i fråga om investeringar eller alltför höga exponeringskoncentrationer på sektornivå.
 - b. bolagets verksamhet som kan påverka den makroekonomiska utvecklingen och utvecklingen på finansmarknaderna och som kan ge upphov till systemrisk.
 - Synpunkterna som fåtts som ett resultat av bedömningen ska beaktas i investeringsbesluten.
- I bedömningen ska beaktas åtminstone nivån på räntesatser och spreadar, nivån på finansmarknads-index, inflation, sammanlänkning med andra finansmarknadsaktörer samt klimatförändringar, pandemier, andra storskaliga händelser och katastrofer som kan påverka försäkringsbolag.

Undantag: Finansinspektionen får inte kräva att ett litet och icke-komplext bolag eller ett försäkringsbolag som har erhållit Finansinspektionens samtycke utför de bedömningar som anges i stycke 2 i sina risk- och solvensbedömningar.

Volatilitetsjustering

Användning av volatilitetsjustering (10 kap. 8 a § i FBL)

- När försäkringsbolaget beräknar bästa skattning kan försäkringsbolaget **efter att på förhand ha utverkat Finansinspektionens samtycke** tillämpa volatilitetsjustering för varje valuta, om
 1. volatilitetsjusteringen för en viss valuta tillämpas på bolagets samtliga försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser uttryckta i den valutan, om de riskfria räntesatser för relevanta durationer som används för att beräkna bästa skattning för dessa förpliktelser inte inbegriper en matchningsjustering, och
 2. bolaget påvisar för Finansinspektionen att det har infört lämpliga förfaranden för beräkningen av volatilitetsjusteringen.
- Finansinspektionen kan kräva att ett försäkringsbolag upphör att tillämpa volatilitetsjustering, om bolaget inte längre uppfyller förutsättningarna för förhandsgodkännande.
 - När bolaget åter uppfyller förutsättningarna, kan det ansöka om Finansinspektionens samtycke på nytt.
- Ett bolag som använder volatilitetsjustering innan denna lag träder i kraft kan fortsätta tillämpningen utan Finansinspektionens förhandsgodkännande, förutsatt att bolaget följer ovan nämnda förutsättningar från det att lagen träder i kraft.

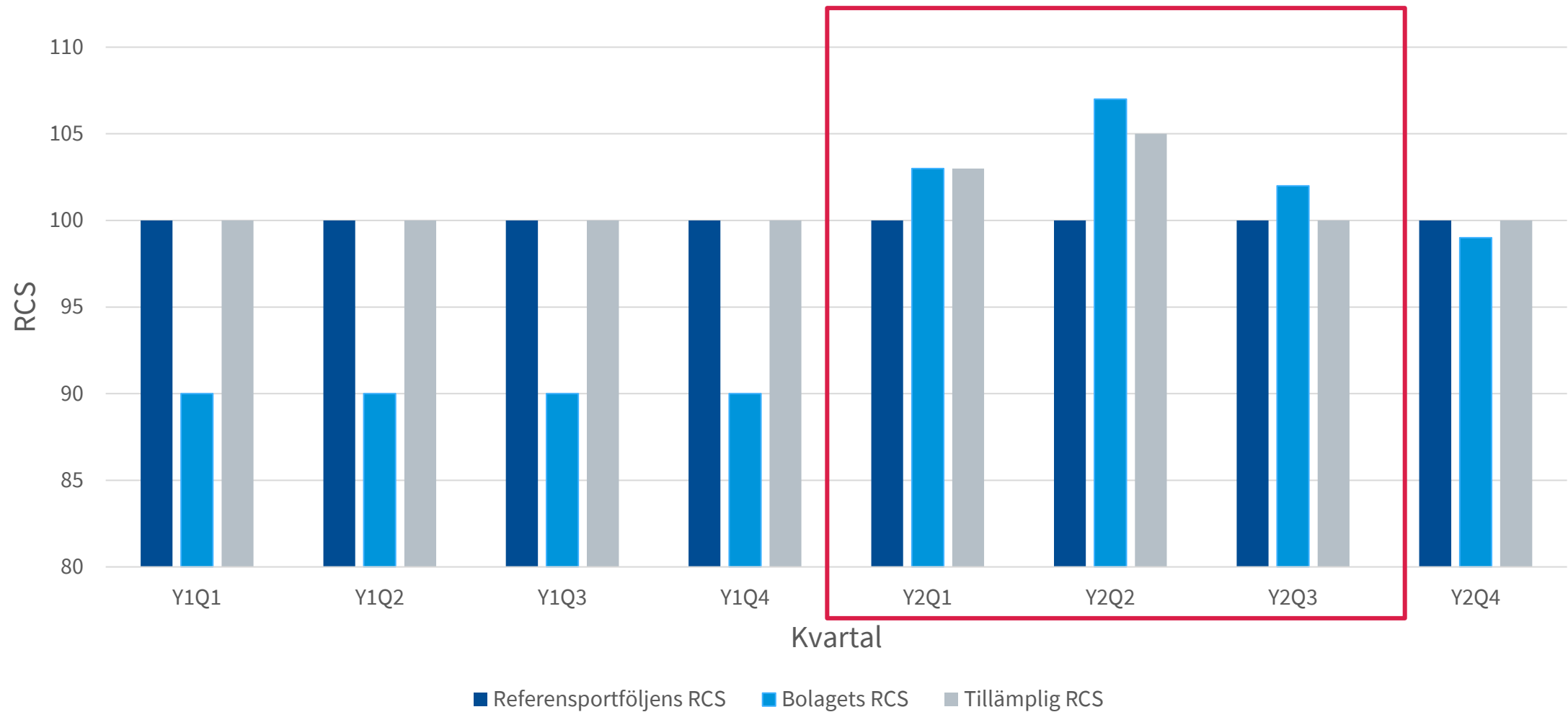
Social- och hälsovårdsministeriets förordning om beräkning av volatilitetsjustering

- Volatilitetsjusteringen för valutan cu är $VA_{cu} = 85 \% * CSSR_{cu} * RCScu$
- $CSSR_{cu}$ är **bolagets** kreditspreadkänslighet (per valuta).
 - Beskriver känsligheten hos ett **bolags** tillgångar (i en viss valuta) för förändringar i kreditspreadar i förhållande till känsligheten för räntesatsförändringar hos **bolagets** försäkringstekniska avsättningar (i samma valuta).
 - Värdet mellan [0, 1].
- $RCScu$ är den riskkorrigerade spreaden (per valuta).
 - Beräkningen grundar sig som standard på en **referensportfölj**.
 - Marginalen (spread) räknas som den värdeviktade summan (per valuta) av den genomsnittliga valutaspreaden för statsobligationer och den genomsnittliga valutaspreaden för andra obligationer än statsobligationer.
 - Som riskkorrigering subtraheras den andel som grundar en realistisk bedömning av förväntade förluster, oförutsedd kreditrisk eller annan risk för tillgångarna.

Bolagsspecifik justering av riskkorrigerad spread

- Den riskkorrigerade spreaden RCScu kan **efter förhandsgodkännande från Finansinspektionen** i stället för referensportföljen räknas **bolagsspecifikt** på basis av bolagets egna skuldinstrument.
 - Beräknas på samma sätt som den riskkorrigerade spreaden på grundval av referensportföljen, men med hjälp av företagsspecifika data om vikter och genomsnittlig löptid för relevanta underklasser i företagets portfölj av investeringar i skuldinstrument för den relevanta valutan.
- Får vara högst 5 % större än den riskkorrigerade spreaden som grundar sig på referens-portföljen.
- Villkor för tillämpande:
 1. den riskkorrigerade spreaden har överstigit den riskkorrigerade spreaden som beräknats bolagsspecifikt för de fyra föregående kvartalen, och
 2. de uppgifter som avser företagets relevanta tillgångar är av tillräcklig kvalitet för att möjlig-göra en gedigen och tillförlitlig beräkning av justeringen.
- Tillämpningen av den bolagsspecifika spreaden ska omedelbart upphöra, om den under två på varandra följande kvartal överstiger den riskkorrigerade spreaden som grundar sig på referensportföljen.

Tillämpning av bolagsspecifik riskkorrigerad spread i praktiken

Makrovolatilitetsjustering

- Då valutan är euro (cu = euro), höjs volatilitetsjusteringen med en **landspecifik** (co) makrovolatilitetsjustering: **$VA_{euro} + VA_{euro,macro,co}$**
- **$VA_{euro,macro,co} = 85 \% * CSS_{Reuro} * \max[R_{CSco} - 1,3 * R_{CSeuro}; 0] * \omega_{co}$**
 - CSSReuro är ett **den bolagsspecifika** kreditspreadkänslighet för euron.
 - RCSeuro är den riskkorregerade spreaden för euron.
 - RSCco är den riskkorregerade spreaden för landet.
 - Beräknas på samma sätt som RCSeuro, men på grundval av en **referensportfölj** som är representativ för de tillgångar som försäkringsföretagen investerar i för att täcka försäkringsförpliktelserna för produkter som säljs på det aktuella landets försäkringsmarknad och är uttryckta i euro.
 - ω_{co} är en landjusteringsfaktor = $\max(\min(((R_{CSco}^* - 0,6 \%)/0,3 \%); 1); 0)$,
 - R_{CSco}^* = där RSCco multiplicerad med procentandelen investeringar i skuldinstrument av de totala tillgångar som innehas av försäkringsföretag som är auktoriserade i land co.
- Om försäkringsbolaget tillämpar bolagsspecifik justering av riskkorregerad spread, ska volatilitetsjusteringen inte ökas med makrovolatilitetsjustering.

Aktuellt inom uppförandetillsynen

senior övervakare Aleksi Koivunen

Uppförandetillsynens syfte och uppgifter

- Uppförandetillsyn är att trygga de försäkrade förmånerna
- Målet är att
 - Säkerställa att tjänsteleverantörernas rutiner följer lag och god sed
 - Öka hushållens förtroende för tillsynsobjektens och finansmarknadens verksamhet
- Huvudvikt på det allmänna tillsynsarbetet, med vilket man strävar efter att inverka på omfattande grupper förmåner
- Uppförandetillsyn är bl.a.
 - Separata, bolagsspecifika tillsynsåtgärder, t.ex. inspektioner
 - Mer omfattande utredningar eller tematiska bedömningar som berör hela branschen
 - Underliggande uppföljning och samarbete med bolagskontroll
 - Kundkontakter, dvs. klagomål, förfrågningar och förvaltningsklagan

E-tjänster för kunder inom finanssektorn

Finanssisektorin asiakkaiden yhteydenotot

Finanssisektorin kuluttaja-asiakkaita palvelee verkkosivuston [Kuluttajalle-osio](#), josta löydät ohjeita kuluttajille. Ongelmien ilmetessä ole ensi sijassa yhteydessä palveluntarjoajaasi.

Kuluttaja-asiakkaan ongelmat palveluntarjoajan kanssa

Jos sinulla on ongelmia finanssisektorin palveluntarjoajan kanssa, tutustu verkkosivuston Kuluttajalle-osiossa sijaitsevaan osioon [Ongelmat palveluntarjoajan kanssa](#).

Finanssivalvonta ei ratkaise yksittäisiä asiakkaan ja palveluntarjoajan välisiä ongelmia. Mikäli asia ei ratkea asiakkaan ja palveluntarjoajan välillä, asiakkaan tulee olla yhteydessä [Kuluttajaneuvontaan](#)^{L2} tai Vakuutus- ja rahoitusneuvonta [FINEen](#)^{L2}.

Havainnot finanssisektorin palveluntarjoajista voi toimittaa Finanssivalvonnan sähköisen asiainnin kautta. Finanssivalvonta ottaa nämä havainnot harkintansa mukaan huomioon valvonnassaan.

Sähköinen asiointi finanssisektorin asiakkaille:

- [vahva tunnistautuminen](#)^{L2}
- [sähköpostitunnistautuminen](#)^{L2}
- [anonyymi asiointi](#)^{L2}

Jollet löydä etsimääsi tietoa eikä sinun ei ole mahdollista asioida sähköisesti, voit ottaa yhteyttä puhelinnumeromme 09 183 5360, joka on avoinna tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 9–11 ja torstaisin klo 13–15 (paitsi kiirastorstaina ja uudenvuodenaattona sen osuessa torstaille).

Asiakasyhteydenotto

Yhteydenotto

Otamme yhteydenotot käsittelyyn lähtökohtaisesti seepumijärjestyksessä. Odotathan kärsivällisesti, useamman yhteydenoton lähettäminen koskien samaa asiaa ei nopeuta sen käsittelyä. Käsittelyn kesto riippuu asian laadusta ja selvityksen tarpeesta.

Ilmoittajan tiedot

Ilmoittajan etunimi Ilmoittajan sukunimi

Tällä lomakkeella lähetät yhteydenoton Finanssivalvontaan täysin anonyymisti. Jos kuitenkin haluaisit käydä asiasta keskustelua, tunnustaudu ja lähetä yhteydenotto tämän linkin kautta: [linkki](#).

Haluun vastauksen yhteydenottooni

- ☐ Kyllä
☐ Ei

Ilmoittajan sähköposti Ilmoittajan puhelinnumero

Puolesta asiointi

☐ Asioiden puolesta

Yhteydenoton tiedot

Mitä yritystä/organisaatiota/toimijaa asia koskee? *

Valitse:

• Mitä palvelua tai tuotetta asia koskee? *

Valitse:

• Yhteydenoton aihe *

• Viesti (maksimi merkkimäärä 3000) *

Liitteet

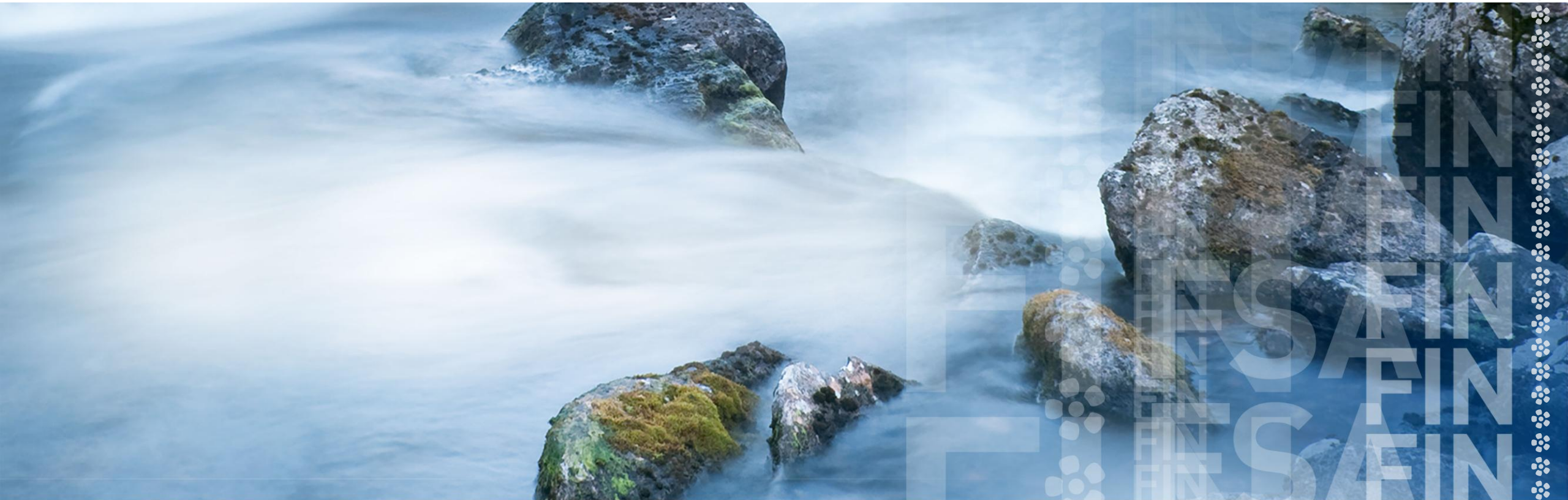
Ei liitteitä

Mikäli haluat liittää yhteydenottoosi liitteitä, voit liittää niitä tässä. Finanssivalvonta pyytää tarvittaessa lisätietoja. Asiaille voi liittää maksimissaan 10 asiakirjaa.

Choose File No file chosen

Mätning av kundklagomål

Mätning av kundklagomål (1/2)

Finansinspektionen har tillsynsmässigt ett behov av att bilda sig en täckande helhetsbild av de risker som bristande handlingsätt medför.

Genom att analysera olika datakällor får Finansinspektionen en uppfattning om de teman som kundklagomålen handlar om och som berör stora kundgrupper.

1. Klagomål som kunderna riktat **till bolaget direkt**.
2. **Felrapporter som berör försäkringar** och som bolagen själva samlar in.
3. **FINEs** ärenden och tvisteärenden.

Finansinspektionen har träffat tillsynsobjekten under 2025. Tillsynsmötena fortsätter 2026.

Observationer inom mätningen av kundklagomål innevarande år (2/2)

Rapportering och mätning

- Bedömningen av rapporteringens tillförlitlighet framhävs särskilt i sådana fall, där dokumenteringen av klagomålet kräver manuellt arbete.

Kundklagomålen innehåll

- Största delen av kundklagomålen ansluter sig till bolagets ersättningsfunktion.
- Av försäkringsgrenarna har klagomålen som ansluter sig till personförsäkringar ökat.
- Avbrott i IT-systemen och problem i anslutning till det ökar antalet klagomål.
- Som kundklagomål dokumenteras också sådana klagomål, där det inte nödvändigtvis krävs någon penningersättning.

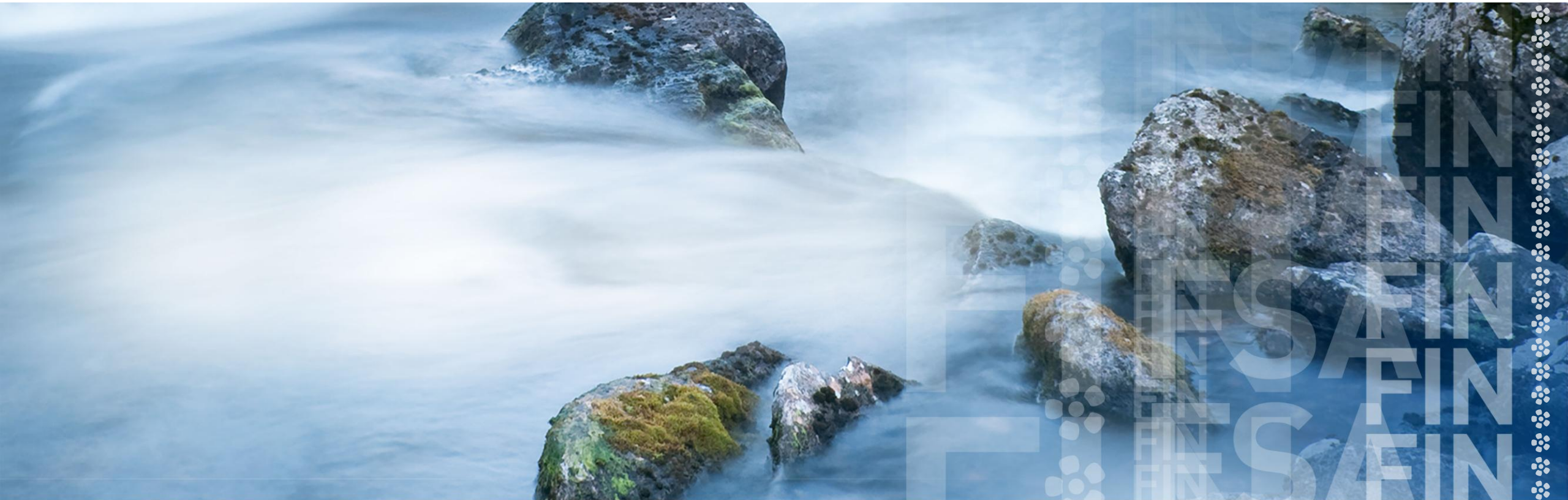
Sökande av ändring

- Det verkar som om bolagens egna kundombud kan lösa största delen av fallen innan de styrs till en utomstående besvärsinstans.
- FINE är till sin volym betydligt större än Konsumenttvistenämnden. Antalet rättegångar är mycket litet.

Behandling av klagomål och produktgodkännande

- Det verkar som om kundklagomålen rapporteras till ledningen regelbundet.
- Observationer som gäller produktens lämplighet dokumenteras i vissa fall i produktgodkännandedokumentet.

Utredning av användningen av automatiserat beslutsfattande

Utredning av användningen av automatiserat beslutsfattande

- Finansinspektionen har år 2025 utrett användningen av automatiserat avgörandeförfarande i besluten om lagstadgade försäkringar hos fem arbetspensions-aktörer, fyra skadeförsäkringsbolag och tolv arbetslöshetskassor.
- Avsikten var att få en överblick av i hur stor omfattning och under vilka förutsättningar automatiserat avgörandeförfarande enligt förvaltningslagen används i besluten i den lagstadgade försäkringsverksamheten.

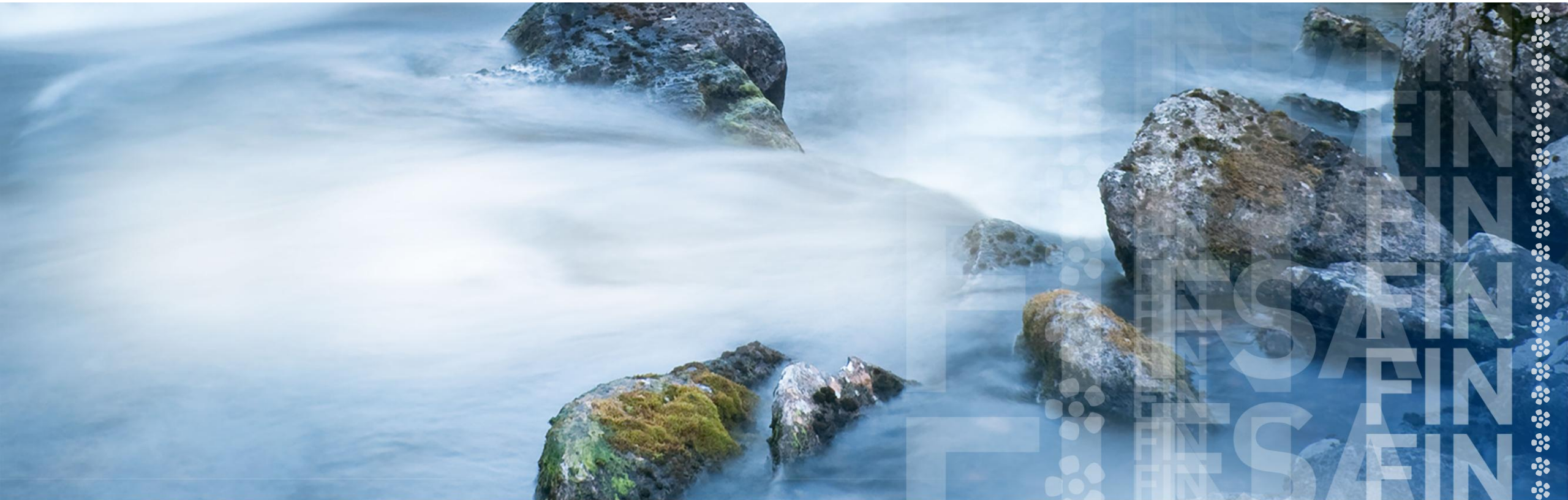
Skadeförsäkringssektorn

- Utnyttjandet av automatiskt beslutsfattande varierar avsevärt i olika bolag och inom olika försäkringsgrenar.
- Bolagen utnyttjar ofta automatisering framför allt vid beviljande av försäkring, i fastställandet av avgifterna samt i de skeden av ersättningsprocessen som kvalitetsmässigt kan avgöras automatiserat enligt förvaltningslagen och annan lagstiftning i ärendet.

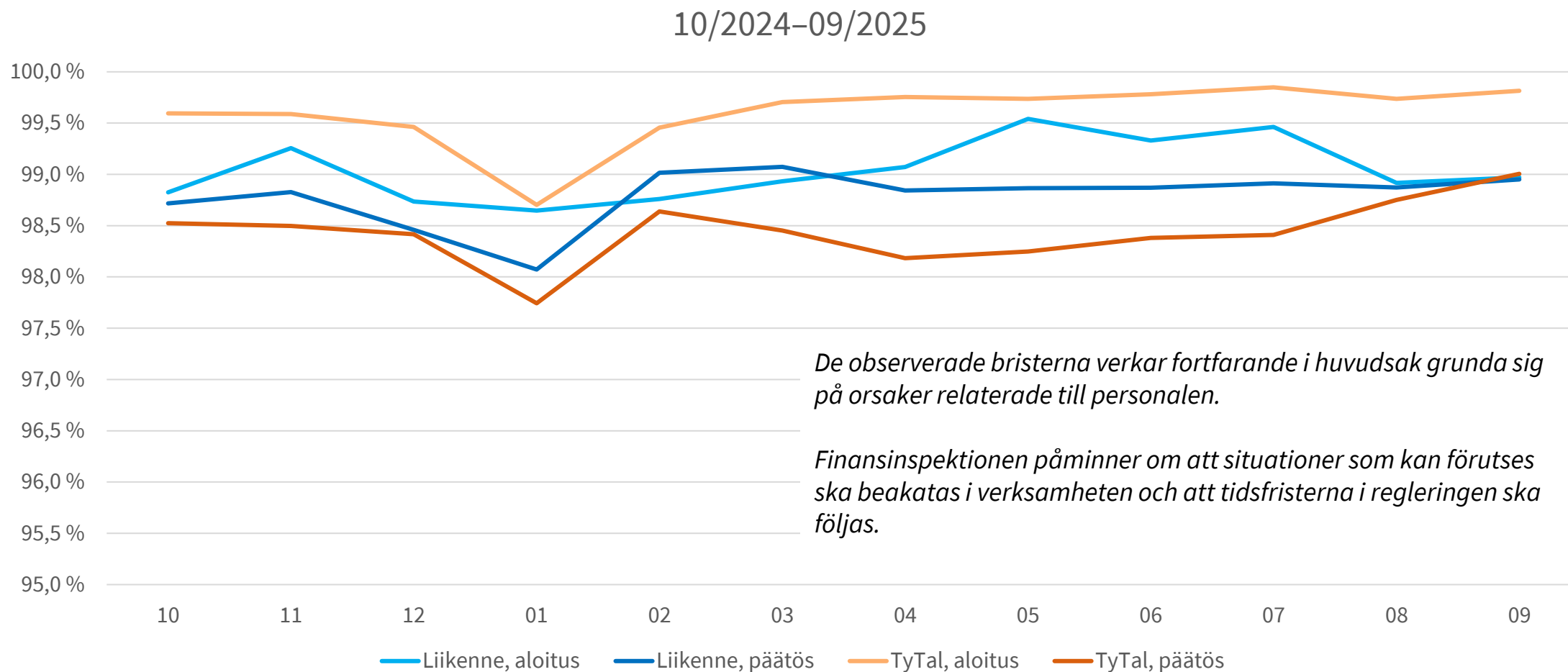
Övervakningen av automatiserat avgörandeförfarande fortsätter som en del av uppförandetillsynen

- Under utredningsarbetet framgick det att automatiserat avgörande använts i beslutsprocesserna om lagstadgade försäkringar, och att ändringen i lagstiftningen 2023 har medfört en uppdatering av funktionerna och dokumenthanteringen så att de motsvarar kraven i lagstiftningen.
- Utredningen rörde sig på allmän nivå och visade inte på direkta brister i förfarandena vad gäller verkställandet av lagstiftningsändringarna. Enligt svaren har eventuella fel i för-farandena i huvudsak kunnat förhindras genom proaktiva och omsorgsfulla förberedelser och testningar.
- Särskilt med tanke på kundskyddet rekommenderar Finansinspektionen att alla aktörer som utfärdar lagstadgade beslut inom det automatiserade avgörandeförfarandet fäster uppmärksamhet vid att förfarandet ska offentliggöras enligt förvaltningslagen och lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen samt särskilt vid att aktörerna ska informera om saken på allmän nivå. Genom en mångsidig och öppen kommunikation svarar aktörerna på förmånstagarnas förväntningar på rättskyddet.

Periodisk uppföljning av de lagstadgade ersättningsgrenarna

Tidsfristerna för behandlingen av lagstadgade ersättningsgrenar, hela sektorn, R12 (1/2)

Avslagsbeslut inom trafikförsäkringen (2/2)

- Målet med rapporteringen av avslags-beslut inom trafikförsäkringen är att säkerställa att tidsfristerna inom ersättningshandläggningen följs och rättskyddet genomförs i alla överklagade beslut, även i fråga om partiella beslut.
 - Finansinspektionen har observerat skillnader i procentandelen avslagna beslut i de olika bolagen.
 - Finansinspektionen har sett över rapporteringen av avslagsbeslut vad gäller ersättningar för personskada inom trafikförsäkringen och diskuterat ärendet med några företag under tillsyn.
1. Ersättningspolicyn verkar vara enhetlig.
 2. Observerade skillnader i procent-andelen avslagsbeslut verkar bero på rapporteringstekniska skillnader och inte på skillnader i ersättningspolicyn.
 3. Särskilt i dokumenteringen av partiella avgöranden kan det finnas olika praxis som medför skillnader i procentandelen avslagsbeslut. Rapporteringen av partiella avslagsbeslut som en del av ett positivt beslut betjänar sitt syfte i uppföljningen av tidsfristerna.
 4. Negativa beslut är ofta mer arbetsamma och benägna för fördröjningar, varför de har väsentlig betydelse i rapporteringen.

Uppskjutna skatter och beräkningen av deras förlusttäckningskapacitet

ledande matematiker Toni Blomster

Tematisk bedömning LAC DT: Allmän översikt

- Kvantitativ bedömning
 - Genom en enkät som omfattade nästan hela sektorn
 - Fortsatta diskussioner med en del av bolagen inleddes i november och fortsätter i början av året.
- Kvalitativ bedömning
 - Nationell tudelning i LAC DT-beräkningen
 - Ämnet har diskuterats i Eiopas SCR/OF-arbetsgrupp
 - De nordiska tillsynsmyndigheternas Nordic Non-Life Actuarial meeting
 - Separata diskussioner med CBI, DnB och BaFin
- Planering och utveckling
 - Beräkningen av uppskjutna skatteskulder sker allmänt tämligen korrekt
 - Beräkningen av förlusttäckningskapaciteten hos uppskjutna skatter är den största förändringen
 - Den tematiska bedömningen kan öka trycket på att använda uppskjutna skattefordringar
 - LAC TP kommer att undersökas 2026

Värdering av uppskjutna skatter

- 15 artikeln i den delegerade förordningen om värdering av uppskjutna skatter
 1. Bolaget ska redovisa och värdera uppskjutna skatter i förhållande till samtliga tillgångar och skulder som redovisas för solvensändamål eller skattemässiga ändamål.
 2. Uppskjutna skatter (exkl. skattefordringar som uppstår av utnyttjade skatteavdrag och skattemässiga underskottsavdrag) räknas för solvensändamål och skattemässiga ändamål på grundval av skillnaden i värde mellan tillgångar och skulder.
 3. Förutsätter sannolikhet för att skattepliktiga vinster kommer att uppstå i framtiden mot vilka en uppskjuten skattefordran kan utnyttjas med beaktande av regleringen om periodisering av utnyttjade skatteskulder och -fordringar.
- Vid användning av LC DT för skattefordringar ska för tillsynsmyndigheten visas att framtida vinster kommer att finnas tillgängliga (Art. 207 2a). Fortlöpande tilläggs-rapportering både för tillsynsmyndigheten och företaget enligt artiklarna 311 och 297.
 - Särskilt i anslutning till skattefordringar ska bolagen beakta sin finansiella ställning och solvensposition realistiskt efter en omedelbar förlust och inte använda alltför optimistiska antaganden ("post-stress recognition test").

Lagparagrafer om justering för förlusttäckningskapaciteten hos uppskjutna skatter

- 11 kap.15 § i FBL (artikel 108)

avser den möjliga kompensationen för oförutsedda förluster som orsakas av SCR*-risker (= BSCR + LAC TP + OP risk) genom en samtidig minskning av uppskjutna skatter

(shall reflect potential compensation of unexpected losses through a simultaneous decrease in .. deferred taxes)

- Artikel 207 i den delegerade förordningen:

1. Justering = värdeförändring på uppskjutna skatter som är en följd av en direkt förlust av ovan nämnda poster (SCR*)

2. Värdering av uppskjutna skatter enligt punkt 1 görs enligt artikel 15.1 och 15.2 i DA.

...

5. Förlust enligt punkt 1 ska allokeras enligt orsakerna till förlust i risker som ska beaktas i kapitalkravet.

- Allokeringen ska vara förenlig med den effekt som standardformelns moduler och undergrupper har på det primära solvenskapitalkravet.

- Chockernas inverkan på uppskjutna skatter ska uppskattas.

- De uppskjutna skatterna till en början → SCR*-chock → de uppskjutna skatterna efteråt

- Hur inverkar en chock på uppskjutna skatter?

- SCR*-chock = ankommer på riskhanteringen, uppskjutna skatteskulder = ekonomiförvaltningen e.d.?
- Uppskjutna skattefordringar: "Post-stress recognition"-test = integrering av arbetet på olika avdelningar
- Fördelning enligt orsak har inte exakt fastställts i regleringen.
- Riskerna får emellertid inte fördelas på uppskjutna skatter på ett sätt som är oenhetligt med BSCR-beräkningen.
 - "Consistent with the contribution of the modules and sub-modules of the BSCR"
- Det bör sökas en så realistisk lösning som möjligt

Andra regelverk om justering av förlusttäckningskapaciteten

- **Riktlinjer om förlusttäckningskapaciteten hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter** (EIOPA-BoS-14/177)
 - Riktlinje 6: Beräkningen bör utföras på en detaljnivå som återspeglar alla väsentliga och relevanta bestämmelser
 - Riktlinje 7: Chock → SII-balansräkningen → skatteföljderna som temporära skillnader (FAS & SII).
I Finland en enkel skattesats på 20 % för posterna.
 - Riktlinje 8: förlusten ska allokeras tillräckligt noggrant på balansposterna
 - Riktlinje 10–13 Punkter i anslutning till uppskjutna skattefordringar

- **Good Practices**

- Single Equivalent Scenario-fördelningsmetod
- Andra metoder kan också vara motiverade
- I fråga om utjämningsbeloppet har beräkningsgrunderna i praktiken en central betydelse för chockens skattemässiga konsekvenser i beräkningen
- Faktiska försäkringstekniska avsättningar förutsätter ett noggrant begrundande av om det i olika stresstest uppstår en väsentlig skillnad mellan de skattemässiga beräkningarna och solvensberäkningen då det utsetts för olika stress
- Det faktum att företagen bortser från teoretiska uppskjutna skattefordringar enligt artikel 83 i DA innebär inte att skattemässiga konsekvenser inte skulle uppstå i LAC DT.

Det innebär att skatteskulder inte ska beaktas när den scenariobaserade chocken räknas – avsikten är att förhindra att förlusttäckningskapaciteten räknas dubbelt.

Glimtar inför 2026

Justeringar i LAC DT-beräkningarna

- Q4/2026 ovillkorlig tidsgräns – det finns mycket tid.
- Om en ändring av den ”generösa” beräkningen av LAC DT i en mer striktare riktning medför att uppskjutna skattefordringar används i allt högre grad, ska de ske inom given tidsfrist, även med beaktande av att tillsynsmyndigheten hinner ta del av dokumentation.
 - Om ”recognition test” för uppskjutna skatteskulder i balansräkningen och ”post-stress recognition test” i SCR visar sig vara alltför tidsödande för tillsynsmyndigheten:

Riktlinje 13 tillåter att företaget bortser från teoretiska uppskjutna skattefordringar i LAC DT-beräkningen. I sådana fall skulle t.ex. post-stress recognition-testet inte behöva produceras inom given tidsfrist.

- Delegated Regulation (EU) 2019/981

Preciseringar:

- Immateriella tillgångar, till exempel programvara omfattas inte av SII-balansräkningen, utan av FAS-balansräkningen.
 - Uppskjuten skatteeffekt kan uppstå i form av uppskjutna skattefordringar.
 - Mödosamt, men ska likväl motiveras för tillsynsmyndigheten.
 - Motiveringen ska vara transparent och begriplig.
- Ändringar i ORSA-, RSR- och SFCR-processerna bör också hållas i minnet.
- Det bör även beredas tid för eventuella ändringar i grunderna för beräkning av utjämningsbeloppet.